

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

15 januari 1999

ONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

- 1. het protocol bij de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst waarbij een partnerschap tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de republiek Oekraïne, anderzijds, ondertekend in Brussel op 10 april 1997 ;**
- 2. het protocol bij de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst waarbij een partnerschap tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de Russische Federatie, anderzijds, ondertekend in Brussel op 21 mei 1997 ;**
- 3. het protocol bij de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst waarbij een partnerschap tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de republiek Moldavië, anderzijds, ondertekend in Brussel op 15 mei 1997**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Hugo Van Rompaey**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jef Sleeckx.

Vaste leden :

de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Freddy Sarens,
Herman Suykerbuyk, Hugo Van Rompaey ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Stefaan
Platteau ;

de heren Fred Dielens, Patrick Hostekint, Jef Sleeckx ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Jan Béghin, Carl Decaluwé, Paul Dumez, Jef Van
Looy, Johan Weyts ;

de heren Jacques Devolder, Jaak Gabriels, Didier
Ramoudt ;

de heer Jacques Timmermans, mevrouw Gracienne Van
Nieuwenborgh, de heer Tuur Van Wallendael ;

de heren Christian Verougstraete, Emiel Verrijken ;

N. ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

1223 (1998-1999)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	4
II. Algemene bespreking	4
III. Stemmingen	5

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op donderdag 7 januari 1999 het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de protocollen bij de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met respectievelijk de republiek Oekraïne, de Russische Federatie en de republiek Moldavië besproken en goedgekeurd.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER LUC VAN DEN BRANDE, MINISTER- PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE

De minister-president opent zijn uiteenzetting met de precisering dat de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en respectievelijk de republiek Oekraïne, de Russische Federatie en de republiek Moldavië anderzijds, werden ondertekend op respectievelijk 14 juni 1994, 24 juni 1994 en 28 november 1994. De inhoud van deze zogenaamde "PSO's" acht de minister-president genoegzaam bekend te zijn bij de commissieleden, aangezien de overeenkomsten in kwestie alle drie in deze commissie werden besproken, en door het Vlaams Parlement werden goedgekeurd. Zulks vond voor de PSO met Oekraïne¹ zijn neerslag in het decreet van 26 november 1996, en voor de PSO's met de Russische Federatie en Moldavië² in het decreet van 27 november 1997. Na afloop van de interne goedkeuringsprocedures in elk van de toen nog 12 lidstaten van de Europese Gemeenschappen, werden de PSO's in kwestie uiteindelijk internationaal geratificeerd in 1997.

1 Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Partnerschap- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lidstaten enerzijds, en Oekraïne anderzijds, met de Bijlagen I tot V, met het Protocol, en met de Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 14 juni 1994, *Parl. St. VI. Parl. 1995-96*, nr. 349/1-2.

2 Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten : 1. de Overeenkomst inzake partnerschap en samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de Russische Federatie anderzijds, de Bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10, de Protocollen 1 en 2 en de Slotakte, ondertekend in Korfoe op 24 juni 1994 ; 2. de Overeenkomst inzake partnerschap en samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de Republiek Moldavië anderzijds, de Bijlagen 1, 2, 3, 4 en 5, het Protocol en de Slotakte, ondertekend in Brussel op 28 november 1994, *Parl. St. VI. Parl. 1995-96*, nr. 407/1-2.

Op 1 januari 1995 waren ondertussen echter drie nieuwe lidstaten, namelijk Oostenrijk, Zweden en Finland tot de Europese Unie toegetreden. Dientengevolge werd de ondertekening en goedkeuring van drie protocollen – van louter formele aard – noodzakelijk. Die drie staten dienen immers vermeld te worden onder de overeenkomstsluitende partijen bij de lijst van ondertekenaars van deze drie PSO's. Deze protocollen hebben derhalve tot doel de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten, die bestemd waren om van toepassing te zijn op de Gemeenschap van twaalf lidstaten, ook toepasbaar te maken op Oostenrijk, Finland en Zweden, voor die zaken waarvoor zij bevoegd zijn. Oostenrijk, Finland en Zweden worden hierdoor m.a.w. zelf partij bij de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten in kwestie. Bovendien zullen de oorspronkelijke twaalf lidstaten, krachtens deze protocollen, partij worden bij de gewijzigde partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten waarbij Oostenrijk, Zweden en Finland eveneens partij zijn. Op deze wijze zullen de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten van kracht worden met de Gemeenschappen en de vijftien lidstaten als partij.

Afsluitend concludeert de minister-president dat de goedkeuring van het voorliggende decreet inzake deze drie protocollen dus evident een pure, maar noodzakelijke formaliteit vormt.

II. ALGEMENE BESPREKING

De heer Fred Dielens spreekt zijn verbazing uit over de toch wel zeer omslachtige procedure die hier blijkbaar gehanteerd moet worden. Als bij elke nieuwe toetreding tot de EU – en er zijn er daarvan heel wat op komst – ook alle verdragen waarbij zowel de EU als haar lidstaten partij zijn, moeten worden herzien, dan dreigt men massaal zuiver "formalistische" verdragen te moeten gaan goedkeuren in alle parlementen van de lidstaten. Zijns inziens ware het veel praktischer en veel minder arbeidsintensief mocht men een procedure kunnen ontwikkelen waarbij dit gegeven automatisch geregeld wordt bij elke uitbreiding van de EU. Zulks ware overigens de logica zelf, aangezien elke nieuwe lidstaat sowieso verplicht is het hele Europese regelgevende pakket te aanvaarden.

De heer Herman Suykerbuyk verklaart het hiermee niet eens te zijn. Hij acht het integendeel zelfs een goede zaak te zijn dat de parlementen telkens opnieuw bij de besluitvorming betrokken worden. Het democratisch gehalte van het buitenlands be-

leid is, doordat het parlement zich moet beperken tot het al dan niet geven van zijn instemming, zonder de mogelijkheid te hebben verdragen te amenderen, op zich immers al beperkt genoeg. Mocht het door de heer Fred Dielens voorgestane automatisme ingang vinden, dan zouden de parlementen hun rol in het buitenlandbeleid nog verder zien krimpen.

De heer Karim Van Overmeire sluit zich aan bij de stelling van de heer Herman Suykerbuyk. De door de heer Fred Dielens geschetste procedure zou immers neerkomen op een soort blanco cheque inzake soevereiniteitsafdracht, wat absoluut niet door de beugel kan. De additionele werklust moet zondig maar ondervangen worden door het opdrijven van het parlementair vergadertempo.

Ook de heer Paul Van Grembergen acht de werkdruk die gepaard gaat met deze louter formele verdragen geen gegronde reden om afstand te doen van een al bij al toch vrij moeizaam bevochten prerogatief. Binnen het Belgisch constitutioneel systeem – dat terzake vrij uniek is – kan Vlaanderen, al ware het maar door de mogelijkheid een verdrag niet goed te keuren, mee inhoud geven aan het buitenlands beleid. Daarenboven komt het hem ook niet wenselijk voor om het internationale verdragsgebeuren in kwestie zomaar over te laten aan de door de staatsraison gedreven grote mogelijkheden. Hierdoor zou de aandacht voor cultuur, milieu en menselijke diversiteit immers onvermijdelijk zeer snel afnemen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis verklaart niet goed in te zien wat de democratische meerwaarde is van de mogelijkheid om al dan niet in te stemmen met een zuiver formele akte. Bij wijze van boutade voegt zij daar nog aan toe dat men maar eens de proef op de som moet nemen door een dergelijk akkoord niet goed te keuren. Het ware minstens interessant om te zien wat er dan zou gebeuren.

De heer Hugo Van Rompaey verwerpt deze suggestie als zijnde totaal gratis. Hij wijst erop dat Oekraïne, na Rusland, de grootste opvolgerstaat van de voormalige Sovjet-Unie in Europa is. Dat Vlaanderen in deze mag meespreken is alleen daarom al een niet gering voorrecht. Het geeft zijns inziens dan ook geen pas om louter negativistisch te gaan dwarsliggen in deze zaak. Wel integendeel, een constructieve bespreking dringt zich op. Uit zijn ervaringen als waarnemer bij de verkiezingen in Oekraïne heeft de heer Hugo Van Rompaey daarnaast ook bijzonder goed onthouden dat de Oekraïners van het Westen verwachten dat het zijn beloftes nu eindelijk ook in daden zou omzetten.

Ook hierom moet Vlaanderen een constructieve bijdrage leveren tot de ruimere verdragsdiscussie. Voor het overige is ook hij de mening toegedaan dat het geen pas geeft om een constitutioneel vastgelegde authentieke en autonome bevoegdheid zomaar uit handen te geven.

De minister-president voegt hier nog aan toe dat de door de heer Fred Dielens gelaakte toestand zich in de feiten vrijwel niet meer zal voordoen. Het is immers enkel ten gevolge van het feit dat de PSO's in kwestie vóór 1995 werden ondertekend dat de voorliggende protocollen noodzakelijk werden. Voor de hele Europese verdragspraktijk van na 1 januari 1995 zijn Oostenrijk, Zweden en Finland automatisch verdragspartij. Daarnaast onderschrijft ook hij ten volle de mening dat, hoewel dit ontwerp inhoudelijk misschien niet zo diepgaand is, de zaak institutioneel desalniettemin toch van enig gewicht is. Het loutere feit dat Vlaanderen een dergelijk akkoord mee moet goedkeuren helpt immers bij het op de kaart zetten van Vlaanderen. Mede doordat de internationale gemeenschap er zich in toenemende mate van bewust is dat in België ook de goedkeuring van de deelstaatparlementen vereist is voor vele verdragen, kan Vlaanderen zich in toenemende mate internationaal profileren.

De heer Fred Dielens repliceert op dit alles dat het geenzins zijn bedoeling was om afbreuk te doen aan de prerogatieven van het Vlaams Parlement inzake buitenlands beleid. Zijn bekommernis betrof enkel de praktische kant van de zaak.

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet bij unanimititeit van negen stemmen goedgekeurd.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimititeit van negen stemmen.

III.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd wordt het ontwerp van decreet tenslotte eveneens bij unanimité van negen stemmen goedgekeurd.

De commissie beslist tegelijk ook het vertrouwen te geven aan de verslaggever.

De verslaggever,

Hugo VAN ROMPAEY

De voorzitter,

Jef SLEECKX
